

Nr 5/2018

**Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 11 juni 2018**

Justerat 2018-06-13

Karin Wanngård

Anna König Jerlmyr

Närvarande:

Ordförande

Karin Wanngård (S)

Vice ordförande

Anna König Jerlmyr (M)

Övriga ledamöter
eller som ledamot
tjänstgörande suppleant

Stefan Hansson (S)
Daniel Helldén (MP)
Åsa Lindhagen (MP)
Ann Mari Engel (V)
Gustav Johansson (M)
Berthold Gustavsson (M)
Patrik Silverudd (L) *istället för Lotta Edholm (L)*

Suppleanter

Olle Burell (S)
Karin Gustafsson (S)
Emilia Bjuggren (S)
Katarina Luhr (MP)
Lars Bäck (V)
Joakim Larsson (M)
Karin Ernlund (C)
Erik Slottnér (KD)

Arbetsstagarrepr.

Staffan Holmborn (Vision)
Kristin Selander (Vision)
Curt Öhrström (LO/Kommunal)

Övriga:

Thomas Andersson, Peter Dahlberg, Lena Häggdahl, Oscar Lavelid, Peter Kvarnhem, Ingela Lindh, Malin Lindvall, Carolina Tillborg och Sara Wallin.

§ 1. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Karin Wanngård (S) justera dagens protokoll utsågs vice ordförande Anna König Jerlmyr (M).

§ 2. Anmälan av protokoll

Anmäldes att protokoll från koncernstyrelsen 18-05-07 (Nr 4/2018) är justerat och utsänt.

§ 3. Utseende av styrelsens sekreterare

Förelåg verkställande direktörens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

Lena Häggdahl utses till styrelsens sekreterare.

§ 4. Ändrad firmateckningsrätt inom moderbolaget Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Bolagets firma ska tecknas – förutom av styrelsen – av ordförande Karin Wanngård, vice ordförande Anna König Jerlmyr, verkställande direktör Ingela Lindh, vice verkställande direktör Thomas Andersson, ekonomidirektör Peter Kvarnhem, administrativ direktör Lena Häggdahl, utredare Ingrid Storm och verksamhetscontroller Carolina Tillborg, två i förening.
2. Beloppsramar för beställningar och attester samt namnteckningsprov m.m. för Stockholms Stadshus AB enligt bilaga godkänns.
3. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

§ 5. Prognos 2018:1 inklusive resultat per 2018-04-30 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Redovisad prognos 2018:1 och resultat per 2018-04-30 för koncernen Stockholms Stadshus AB godkänns.
2. Utökning av limiter för Stockholms Hamnar AB till 5 000 mnkr under år 2018 tillstyrks.

Särskilt uttalande avgavs av Anna König Jerlmyr m.fl. (M) och Patrik Silverudd (L) samt suppleantyttrande från Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) enligt följande.

” På det hela taget visar koncernens tertialrapport 1 för 2018 att mycket av utvecklingen i Stockholm fortsätter i en positiv riktning. Stockholm är en attraktiv stad att arbeta, starta företag och bygga bostäder i och konjunkturen är stark, om än avtagande. Även om tertialrapporten för koncernen överlag är positiv finns dock

oroande underliggande tendenser vad avser den ekonomiska utvecklingen på sikt, tendenser som redovisas mer utförligt i konjunkturärendet som behandlades i kommunstyrelsens ekonomiutskott den 30 maj. I ärendet konstateras att om stadens försäljningsinkomster minskar (vilket de gör till följd av Socialdemokraternas politik) och graden av lånefinansiering ökar kommer staden inte att kunna uppfylla kommunfullmäktiges långsiktiga målsättning om en soliditet på 34 procent. Detta kommer leda till en ökad skuldbörda, vilket stadsledningskontoret mycket riktigt konstaterar inte är hållbart över tid.

När Stockholm växer i en historiskt stor omfattning är det både nödvändigt och rimligt att möta den växande stadens behov med betydande investeringar i såväl bostäder som skolor och infrastruktur av olika slag. Under Alliansens år i majoritet ökade också investeringstakten betydligt för att svara upp mot framtidens behov. Inte minst togs en planering för omfattande utbyggnad av skollokaler fram. Alliansens politik förenade en hög investeringstakt med en aktiv fastighetsförvaltning som inkluderade såväl ombildningar av hyresrätter som beståndsförsäljningar. Därmed lades en solid grund för att genom intäkter från realisationsvinster minska kommunkoncernens behov av extern upplåning. När vi lämnade över 2014 var därför kommunkoncernens samlade låneskuld långt lägre än den hade varit om investeringarna hade finansierats endast genom extern upplåning.

Socialdemokraternas tillkortakommanden i att styra staden har ända sedan mandatperiodens början varit som mest uppenbara avseende stadens långsiktiga ekonomiska utveckling. Socialdemokraterna har av ideologiska skäl i snart fyra år fört en politik som skadar kommunkoncernens långsiktiga finansiella ställning och som kommer att få allvarliga följder även för driftbudgeten på längre sikt. Det är ett ofrånkomligt resultat av Socialdemokraternas politik att kraftigt höja investeringstakten och samtidigt drastiskt minska intäkterna från realisationsvinster och beståndsförsäljningar. Genom att Socialdemokraterna dogmatiskt förvägrar hyresgäster i ytterstaden att friköpa sina lägenheter från stadens bostadsbolag och genom att Socialdemokraterna av likaledes dogmatiska ideologiska skäl motsätter sig avyttringar ur bostadsbolagens bestånd uppstår inga realisationsvinster. Därmed är Socialdemokraterna till följd av sin egen politik tvingade att finansiera investeringarna genom omfattande extern upplåning. Facit är att kommunkoncernens upplåning har mer än fördubblats sedan 2012 och limiten för kommunkoncernens externa upplåning två år i rad har höjts med tio miljarder kronor.

Prognosen för kommunkoncernens externa upplåning är mot den bakgrunden oroväckande. Den externa upplåningen bedöms mer än fördubblas under denna mandatperiod, från 23 miljarder kronor i september 2014 till omkring 50 miljarder kronor i september i år. En sådan ökningstakt på kommunkoncernens låneskuld inte är långsiktigt hållbar. Den ökade skuldutvecklingen kan komma att medföra en försämrad kreditvärdighet vilket, tillsammans med en normalisering av ränteläget, riskerar att öka kapitalkostnaderna på ett sätt som på sikt kommer att tränga undan driftmedel.

Kommunkoncernens skuldbörda ökar i en takt som inte är långsiktigt hållbar. Samtidigt har försäljningsinkomster minskat markant sedan 2014. En kraftigt ökad skuldbörda är bekymmersam på flera sätt. En ökande skuldbörda och minskande soliditet riskerar på sikt att urholka kommunkoncernens finansiella ställning, med följd att kreditvärdigheten kan komma att försämrans. En försämrad kreditvärdighet skulle

medföra ökade räntekostnader. Socialdemokraternas uttalade inställning, att det rådande ränteläget talar för lånefinansiering, är mot den bakgrunden häpnadsväckande ansvarslös. Det rådande ränteläget, med en negativ reporänta, är exceptionellt och kan inte förmodas vara hur länge som helst. När väl ränteläget normaliseras riskerar staden en kostnadsexplosion på grund av omfattande kapitalkostnader. Det riskerar i sin tur att påtagligt tränga undan utrymmet för välfärdens verksamheter. Följden blir att kommunkoncernens ekonomi kommer att behöva saneras för att lindra verkningarna av Socialdemokraternas kortsiktiga ekonomiska politik.

Stadsledningskontoret har år efter år bekräftat våra farhågor genom att konstatera att om stadens försäljningsinkomster minskar och graden av lånefinansiering ökar kommer staden inte att kunna uppfylla kommunfullmäktiges långsiktiga målsättning om en soliditet på 34 procent. Det kommer att leda till en ökad skuldbörda, vilket stadsledningskontoret upprepade gånger har konstaterat inte är hållbart över tid.

Mot denna bakgrund behöver kommunkoncernen prioritera sina investeringar. Det gäller i synnerhet bostadsbolagen, vars förmåga att lämna utdelning till staden bedöms vara begränsad kommande år.

Kommunkoncernens investeringsvolym uppgår till drygt 100 miljarder kronor för åren 2019–2023, vilket är rekordhögt. En så hög investeringsnivå kan inte uteslutande finansieras genom upplåning. Det är inte hållbart. Vi har därför yrkat i koncernstyrelsen att budgeten för koncernen revideras med direktiv till bostadsbolagen att möjliggöra för ombildningar i ytterstaden och beståndsförsäljningar av objekt som saknar strategisk betydelse. Det är nödvändigt för att förhindra den skulduppbyggnad som Socialdemokraternas politik ofrånkomligen leder till. Vi har likaså yrkat att koncernstyrelsen ska genomföra en översyn av dotterbolagens investeringsplaner ur ett lönsamhetsperspektiv, i syfte att minska skuldsättningen. Koncernen ska under perioden prioritera de investeringar som är nödvändiga för en snabbt växande stad.

Med Alliansens politik 2006–2014 kunde avsevärda investeringsvolymerna finansieras genom överskott och reavinstintäkter istället för genom upplåning. Läget är detsamma nu. Om Alliansens politik hade väglett kommunkoncernen hade lånebehovet varit mindre.

Sammanfattningsvis har Socialdemokraternas politik de gångna fyra åren ökat de finansiella riskerna samtidigt som möjligheten att agera expansivt, i likhet med Stimulans för Stockholm under den internationella finanskrisen, kraftigt beskurits, vilket är illavarslande i ett läge när Stockholmskonjunkturen nu bedöms vika. Det är en politik som vi finner felaktig, kortsiktig och oroande och som väsentligt skiljer sig från Alliansens målmedvetna strävan att förena en hög investeringstakt för det växande Stockholm med starkt ekonomiskt ansvarstagande.

Stockholm är en fantastisk stad med goda utvecklingsmöjligheter. Men ekonomiskt lättsinne, skuldsättning, skattehöjningar, kortsiktigt bostadsbyggande, höga sjukskrivningar, tilltagande otrygghet och ett raserat företagsklimat är tydliga signaler om att Stockholm behöver ett maktskifte i höst. Alliansens partier är redo att axla ansvaret och vända Stockholms utveckling.”

§ 6. Finansiell månadsrapport per 2018-04-30

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutade följande.

Stadsledningskontoret, finansavdelningens förelagda rapporter läggs till handlingarna.

Särskilt uttalande avgavs av Anna König Jerlmyr m.fl. (M) och Patrik Silverudd (L) samt suppleantyttrande från Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) enligt följande:

” Grunden för stockholmarnas gemensamma välfärd är att säkra stadens finanser och bygga upp stadens finansiella tillgångar. Det kräver en aktiv förvaltning av stadens fastighetsbestånd och strategiska avyttringar av tillgångar som inte utgör stadens kärnverksamhet.

Den socialdemokratiskt ledda majoriteten har hela denna mandatperiod bedrivit en medvetet kortsiktig ekonomisk politik som på sikt urholkar Stockholms soliditet och försvagar stadens finansiella ställning. Det är ett ofrånkomligt resultat av Socialdemokraternas politik att kraftigt höja investeringstakten och samtidigt drastiskt minska intäkterna från realisationsvinster och beståndsförsäljningar. Facit är att kommunkoncernens upplåning har mer än fördubblats sedan 2012.

Prognosen för kommunkoncernens externa upplåning är mot den bakgrunden oroväckande. Den externa upplåningen bedöms mer än fördubblas under denna mandatperiod, från 23 miljarder kronor i september 2014 till omkring 50 miljarder kronor i september i år. En sådan ökningstakt på kommunkoncernens låneskuld inte är långsiktigt hållbar. Den ökade skuldutvecklingen kan komma att medföra en försämrad kreditvärdighet vilket, tillsammans med en normalisering av ränteläget, riskerar att öka kapitalkostnaderna på ett sätt som på sikt kommer att tränga undan driftmedel.

Socialdemokraterna har av ideologiska skäl i snart fyra år fört en politik som skadar kommunkoncernens långsiktiga finansiella ställning och som kommer att få allvarliga följder även för driftbudgeten på längre sikt. Genom att Socialdemokraterna dogmatiskt förvägrar hyresgäster i ytterstaden att friköpa sina lägenheter från stadens bostadsbolag och genom att Socialdemokraterna av likaledes dogmatiska ideologiska skäl motsätter sig avyttringar ur bostadsbolagens bestånd uppstår inga realisationsvinster. Därmed är Socialdemokraterna till följd av sin egen politik tvingade att finansiera investeringarna genom omfattande extern upplåning.

Med Alliansens politik 2006–2014 kunde avsevärda investeringsvolymerna finansieras genom överskott och reavinstintäkter istället för genom upplåning. Med Alliansens politik hade därför lånebehovet varit mindre också för kommunkoncernens nuvarande investeringsvolymerna.”

§ 7. Genomförandebeslut gällande AB Stockholmshems nyproduktion av bostäder i kv. Persikan, Södermalm

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Genomförande av nyproduktion av 151 hyresbostäder inklusive en gruppbofastad, förskola, livsmedelsaffär och lokaler till en total investeringsutgift om 710 mnkr inkl. moms godkänns.

Koncernstyrelsen beslutade för egen del följande.

1. Genomförandet av nyproduktion av 151 hyresbostäder inklusive en gruppbofastad, förskola, livsmedelsaffär och lokaler till en total investeringsutgift om 710 mnkr inkl. moms, godkänns.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart

Särskilt uttalande avgavs av Anna König Jerlmyr m.fl. (M) och Patrik Silverudd (L) samt suppleantyttrande från Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) enligt följande:

” Vi har inga invändningar i sak mot föreliggande projekt eller mot en hög investeringstakt som sådan. När Stockholm växer i en historiskt stor omfattning är det både nödvändigt och rimligt att möta den växande stadens behov med betydande investeringar i såväl bostäder som skolor och infrastruktur av olika slag. Under Alliansens år i majoritet ökade också investeringstakten betydligt för att svara upp mot framtidens behov. Inte minst togs en planering för omfattande utbyggnad av skollokaler fram. Vi har därför ingenting i sak att anmärka på vad avser det föreliggande ärendet, tvärtom välkomnar vi att detta projekt efter lång tid nu närmar sig genomförande. Däremot ifrågasätter vi de politiska förutsättningarna för att säkerställa en ansvarsfull och långsiktigt hållbar finansiering av kommunkoncernens investeringar.

Alliansen förde mellan 2006–2014 en politik för kommunkoncernen som förenade en hög investeringstakt med en aktiv fastighetsförvaltning som inkluderade såväl ombildningar av hyresrätter som beståndsförsäljningar. Därmed lades en solid grund för att genom intäkter från realisationsvinster minska kommunkoncernens behov av extern upplåning. När vi lämnade över 2014 var därför kommunkoncernens samlade låneskuld långt lägre än den hade varit om investeringarna hade finansierats endast genom extern upplåning.

Den socialdemokratiskt ledda majoriteten för av ideologiska skäl en helt annan politik, till skada för kommunkoncernens långsiktiga finansiella ställning och med allvarliga följder även för driftbudgeten på längre sikt. Genom att majoriteten dogmatiskt förvägrar hyresgäster i ytterstaden att friköpa sina lägenheter och genom att majoriteten av likaledes dogmatiska ideologiska skäl motsätter sig avyttringar ur bostadsbolagens bestånd uppstår inga realisationsvinster. Därmed är majoriteten till följd av sin politik tvingad att helt och fullt finansiera investeringarna genom extern upplåning. Prognosen i de finansiella månadsrapporterna är således att majoriteten kommer att låna omkring en miljard kronor i månaden, med följd att kommunkoncernens skuldbörda mer än fördubblas till omkring 50 miljarder kronor vid utgången av innevarande mandatperiod.”

§ 8. Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslutar följande.

1. Stockholm Vatten och Avfall AB får i uppdrag att ge Stockholm Avfall AB i uppdrag att fram till fastighetsgräns där allmän platsmark ansluter till kvartersmark, från den 1 januari 2019, äga och driva stationära sopsugsanläggningar vid nyanläggning i exploateringsområden på stadens mark där staden i detaljplan ställer krav på sopsugslösningar.
2. Stockholm Vatten och Avfall AB får i uppdrag att ge Stockholm Avfall AB i uppdrag att fram till fastighetsgräns där allmän platsmark ansluter till kvartersmark äga och driva befintliga stationära sopsugssystem i exploateringsområden där staden i detaljplan ställt krav på sopsugslösningar under förutsättning att överenskommelse kan nås med aktuell samfällighetsförening.
3. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

§ 9. Övriga anmälningsärenden

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Anmälades och lades till handlingarna följande ärenden.

1. Koncernledningens remissvar om ”Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter”.
2. Koncernledningens remissvar om ”Reviderat idrottspolitiskt program 2018-2022”.
3. Koncernledningens remissvar om ”Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden 2017-2019”.
4. Koncernledningens remissvar om ”Trafikverkets åtgärdsprogram för omgivningsbuller 2019-2023”.
5. Koncernledningens remissvar om ”Promemoria om Mer fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och returpapper – utveckling av producentansvaren”.
6. Koncernledningens remissvar om ”Förslag till handlingsplan för godstrafik i Stockholms stad”.
7. Koncernledningens remissvar om ”Inbjudan till samråd om förslag till havsplaner”.
8. Årsredovisning 2017 med uppföljning av budget för Stockholms stad.
9. Projektrapport 2018 nr 4 Stadens bostadsförsörjningsansvar.

§ 10. Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg och ordförande avslutade mötet.

Vid protokollet:

Lena Häggdahl